

KÉSZSÉG- ÉS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ PROGRAM

Éves fejlesztési ütemterv kiscsoportos fejlesztő foglalkoztatásra

Iskolakezdő évfolyam

- Cél:** A tanulási nehézséget befolyásoló felelős funkciók fejlesztése.
- Feladat:**
- Az ismeretsajátítás folyamatát gátló, gyengébben fejlett, diszharmonikus működést mutató részképességek erősítése.
 - Az ismeretanyag hatékony beépüléséhez szükséges jártasságok, készségek kialakítása, megerősítése.
- Szervezés:** A tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz, speciális igényeihez igazodva, a fejlődési tempónak megfelelő nevelési-oktatói gyakorlatban.
- Ütemterv:** Heti 2 / Évi 72 foglalkozás

I. FÉLÉV (szeptember – december)		
Hó	Hét	A tanulók képességeinek alapos megfigyelése, feltérképezése
szeptember	1. hét	Csoportalakítás. Ismerkedés, bemutatkozás. „Iskolások lettünk.” Iskolai szituációhoz szoktatás. Spontán beszélgetések. A tanulók beszédének megfigyelése (ha lehet logopédussal együtt). Névkártya készítése. Mese- és zenehallgatás.
	2. hét	Írányított énekes, mozgásos játékok. Mondókák, kiszámolók. Játék, viselkedés és kommunikáció megfigyelése kötetlen játékban. Egyszerű fejlesztő játékok megismertetése. Vizuális és auditív képességek megfigyelése.
	3. hét	Szabadrajz készítés; Emberrajz – családrajz. Színek ismerete, színezés, ceruzafogás, finom-mozgások megfigyelése. Írószközök használatának megbeszélése, helyes testtartás. Ujjgyakorlatok. Finommozgást fejlesztő játékok.
	4. hét	Alapképességek megfigyelése: Eseménykép olvasás; Hangforrások felismerése; Téri tájékozódás; Testséma; Soralkotások.
október		Fejlesztési feladatok / Javasolt tevékenységek
		anyanyelvi tartalommal
		matematikai tartalommal
1. hét	<p>Olv.: Képolvasás – Mit látsz a képen? Írás: Papír–ceruza feladatok (Vezesd végig, kösd össze, karikázd be, színezd ki...)</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Játékos légző gyakorlatok. Szituációs hangoztatások (méh-z, szél-s, motor-r, kígyó-sz, mérges cica-f, medve-m...) Perc. (érv., észl.): Színismeret játékosan – Szincápa játék. Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Nagy képen kis részlet megtalálása. • eml.: Figyeld meg pl. a könyv borítóját! – Mit láttál? Kérdésekre válaszolás. • gond.: Hiányos képek kiegészítése. <p>Orient.: Mozgássorozat ujjgyakorlattal. F.mozgás: Árnyjáték kézzel. Tests.: Főbb testrészek megnevezése. Játék: Sablonok színezése.</p>	<p>„Boltos” játék frontálisan irányítva. Matematikai fogalmak átranzponálása a mindennapi életbe, cselekedtetés.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Háttérbeszélgetés tevékenység közben; Spontán megnyilvánulások. Perc. (érv., észl.): Tárgyak felismerése különféle érzékszervekkel – Szagold meg! Tapintsd ki! Mit hallasz? Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Utasítás szerinti elemek válogatása • eml.: Mindenki tegyen 1 valamit (szót) a kosárba! Soroljuk fel mi került bele! • gond.: Mennyiség-számnév egyeztetése. <p>Orient.: Elemek sorrendisége. F.mozgás: Gyurmázás a boltos játékhoz. Tests.: Saját testi mozgások zenére. Játék: Erre csörög a dió...</p>

október	2. hét	<p>Olv.: Jobb–bal irányok megjelölése, tájékozódási gyakorlatok. Írás: Papír–ceruza feladatok: előrajzolt formák átírása.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Beszédszervek ügyesítése. Perc. (érz., észl.): Hangutánzás hívóképekkel Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Zajforrás egy adott irányból. • eml.: Mi hiányzik? Mi változott? • gond.: Válaszd ki a sorba illő képeket! <p>Orient.: Jobb kézzel bemutatkozunk. Baloldalon érzékeljük a dobogó szívünket. (Szűkség esetén jelölés ruhán, csuklón, padon...) F.mozgás: Lapozás; különféle írószerek fogása, használata. Tests.: Mit csinálok a kezeimmel? (írok, integetek, csettintek, számolok, kopogok...) Játék: Repül a, repül a....</p>	<p>Számlálás ritmushoz kötve. A hétköznapi életben előforduló tárgyak, dolgok (például: gombok, kupakok, termékek...) felhasználása.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Kiszámolók. Perc. (érz., észl.): Mi búj el? Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Sor megfigyelése, kirakása, folytatása, vagy tovább rajzolása. • eml.: Ritmusmotívum visszatapsolása. • gond.: Mennyiségek számlálása. <p>Orient.: Irányok azonosítása: balról jobbra számlálás. F.mozgás: Ábramásolás. Tests.: Mondókák az ujjakról. Játék: Rakjunk rendet: tárgyak, dolgok csoportosítása megadott és szabad szempont szerint.</p>
október	3. hét	<p>Olv.: Képolvasási gyakorlat, sorban haladás, együttes szem- és kézmozgással kísérve. Írás: Íráselemek vázolása változatos módon: homokba, levegőbe, egymás hátára, fényjátékkal...</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Szógyűjtés képről. Perc. (érz., észl.): Keresd a kakukktójást! Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Mondok egy állítást, figyelj meg, melyik képpel egyezik! (történet-képek) • eml.: Kép mutatása, ismertetése. Rajzold le emlékezetből! • gond.: Rakd sorba a képeket! (Események sorrendje) <p>Orient.: Mi van tőlem jobbra-balra? Tests.: Testrészek neve, funkciója. F.mozgás: Formamásolás ponthálóba. Játék: Labirintus feladat.</p>	<p>Mennyiségélmények (tapasztalatokon, cselekvésen keresztül), globális mennyiség felismerése.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Artikulációs gyakorlatok. Perc. (érz., észl.): „Pénzcsörgető” játék. Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Több tárgyon végzett megfigyelések. • eml.: Figyelj és rajzolj! – emlékezetből. • gond.: Ugyanannyi fogalma sokféle helyzetben. <p>Orient.: Viszonyítások: Hová teszed? Mozgás: Mit csinálok a lábammal? (futok, táncolok, rúgok, szökdelek, pipiskedek...) Tests.: Milyen vagyok? Saját tükörkép. Játék: Utánzó játékok.</p>

október	4. hét	<p>Olv.: Szótördelés (szótagolás)</p> <p>Írás: Vonalkövetés - Íráselemek írása egyre szűkülő vonalközben.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Beszéljünk robotnyelven!</p> <p>Perc. (érez., észl.): Zseblámpa fényének követése. Milyen formát láttál? (/ ○ △ ⊂ ♥)</p> <p>Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Formakeresés, egyeztetés. • eml.: Auditív minta felismerése szótagokból. • gond.: Szógyűjtés kezdő szótagokkal. <p>Orient.: Síkbeli tájékozódás szőnyegen, asztalon.</p> <p>Mozgás: Megy a gőzös...-vonatozás.</p> <p>Tests.: A robot részei.</p> <p>Játék: Puzzle.</p>	<p>Mennyiségek számlálása, egyeztetése pl. lépegetés, ugrálás, koppantás, mozgás... stb. Kép- és tárgyszámlálás (mozgásritmus)</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Mi a kapcsolat? - közös jellemzők keresése.</p> <p>Perc. (érez., észl.): Mozgó hangforrás követése bekötött szemmel.</p> <p>Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Változások megfigyelése - pótlás. • eml.: Számemlékezet ismétléssel. • gond.: Képhez tartozó igaz állítások. <p>Orient.: Viszonyfogalmak helyzetváltoztatással.</p> <p>Tests.: Páros testrészeink.</p> <p>F.mozgás: Rajzoló mozgások, színezés</p> <p>Játék: Kelj fel Jancsi!</p>
		Fejlesztési feladatok / Javasolt tevékenységek	
Hó	Hét	anyanyelvi tartalommal	matematikai tartalommal
Őszi szünet / november 1. hete			
november	2. hét	<p>Olv.: Mondatalkotás képről.</p> <p>Írás: Íráselemek vázolása, írása. Helyes ceruzafogás, ceruza-csukló-könyök folyamatos együttmozgásának, csúsztatásának tudatosítása.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Kérdés-válasz képről. Igaz-hamis.</p> <p>Perc. (érez., észl.): Környezet hangjai.</p> <p>Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Oda nem illő részlet felismerése. • eml.: Hallási sorrend utánpótlása (szavak). • gond.: Fejezd be a gondolatot! <p>Orient.: Síkbeli tájékozódás földön, padon.</p> <p>Mozgás: Forma kiválasztása képről (négyzet, kör, hullámvonal...) és „lemozgása” kézzel vagy járással.</p> <p>Tests.: Azonos oldali testrészekkel gyakorlatok.</p> <p>Játék: Hideg-meleg-tűz!</p>	<p>Viszonyfogalmak megalapozása: többkevesebb, hosszabb-rövidebb, kisebb-nagyobb használata.</p> <p>Relációs szókincs fejlesztése konkrét megjelenítéssel.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Szókincsfejlesztés.</p> <p>Perc. (érez., észl.): Kopogj, ha hallottad! (Mesélés közben adott szónál koppantás.)</p> <p>Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Megadott formák keresése. • eml.: Formaemlékezet - Építsd fel, rakd ki a megfigyelt minta alapján! • gond.: Halmazalkotás (pl. kicsi-nagy). <p>Orient.: Három tagozódás érzékeltetése.</p> <p>Mozgás: Mondókák mozgással kísérvé.</p> <p>Tests.: Görbe tükör játék: Ez itt a térdem (de a vállamra mutatok).</p> <p>Játék: Célba dobás.</p>
			

november	3. hét	<p>Olv.: Betűelem/betű felismerési gyakorlatok. Írás: Íráselemek vázolásának gyakorlása, vonalvezetési hibák korrekciója.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Hangfelismerés, differenciálás (hosszú-rövid mgh) Perc. (érez., észl.): Hibakereső gyakorlatok. Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Nagy szájmozgásról szó felismerése. • eml.: Hangsorok ismétlése előre-hátra. • gond.: Kakukktojás feladat. <p>Orient.: Síkbeli tájékozódás A3-as, A4-es, A5-ös papírlapon. Mozgás: Lusta nyolcas írása a levegőbe, ugyanez a mozgás orral, szemmel, lábbal, könyökkel, két kézzel...stb. Tests.: Tájékozódás tükörben. Játék: Detektív - Megfigyelő játék.</p>	<p>Számkép-mennyiség-számnév egyeztetése. Érzékszervi tapasztalatok során történő tudatosítás.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Ritmizáló gyakorlatok. Perc. (érez., észl.): Kis darabszámok felismerése összkép alapján, ránézésre. Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Több egyidejű információ megadásával utasítás végrehajtása, pl. tapsolj hármat és dobbants kettőt! • eml.: Számsorok előre-hátra ismétlése. • gond.: Válogatás, rendrakás, besorolás. <p>Orient.: Helybarchoba-Hideg-meleg játék. Mozgás: Termékek válogatása (számlálás) Tests.: Iránygyakorlatok. Játék: Számképes dominó.</p>
november	4. hét	<p>Olv.: Betű felismerés. Betűsor olvasása. Írás: Betűelemek kiegészítése rajzzal. / Ábrában a betűelem felismerése, átírása.</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Erről jut eszembe! Asszociációs játék Perc. (érez., észl.): Hangfelismerés szavakban, adott jelzéssel. Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Képek hiányzó részeinek felismerése • eml.: Gyorsolvasási gyakorlatok képekkel. • gond.: Kezdő vagy utolsó hang nélküli szavak kiegészítése (pl. ..eruza, füze..) <p>Orient.: Oldaliság gyakorlása adott helyzetben (padban ülve). Mozgás: Betűelemek kialakítása testmozgással, akár párban is. Tests.: Test körvonalába testrészek helyének berajzolása. Játék: Szó-Lottó.</p>	<p>Matematikai tartalmú egyszerű állítások megfogalmazása adott képről szabadon. Melyik számra gondoltam?</p> <p style="text-align: center;">*****</p> <p>Verb.: Állítások megfogalmazása. Perc. (érez., észl.): Számok kihallása a szövegből. - Koppants, ha számot hallasz! Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Mi a különbség? Mi az egyforma? • eml.: Mi változott? • gond.: Igaz-hamis játékok. <p>Orient.: Oldaliság gyakorlása adott helyzetben (körben állva). Mozgás: Babzsák adogatása párban, számlálással. Tests.: Testrészek - képek és szavak. Játék: Ki vagyok én, melyik szám lehetek? Néhány állítás alapján kitalálás.</p>

Hó	Hét	Fejlesztési feladatok / Javasolt tevékenységek
----	-----	--

		anyanyelvi tartalommal	matematikai tartalommal
december	1. hét	<p>Olv.: Betűsor olvasása. Írás: Játékos vonalvezetési feladatok: útvonalak, labirintusok, átiró lapok. *****</p> <p>Verb.: Mese, történet folytatása. Perc. (érz., észl.): Hangfelismerés, differenciálás (Ejtem a hangot, tartsd a betűt!) Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Olvasás szabállyal (pl. minden második betű elolvasása). • eml.: Memoriter: új mondóka tanulása. • gond.: Hiányos képsorozat kiegészítése a felismert analógia segítségével. <p>Orient.: Csak a szemmozgás követi a különböző irányokba haladó vonalakat. Mozgás: Keresztirányú érintések. Tests.: Testalkat – Milyen vagyok? Játék: Tartsd a lufit a levegőben! – párban.</p>	<p>Szabályjátékok: kakukktojás, barcohba, sorozatok... *****</p> <p>Verb.: Nagy szájmozgásról és metakommunikációs jelekről ismerjék fel a szót. Perc. (érz., észl.): Hegyezd a füled! Azonos szavakat hallasz? (egy-hegy, négy-hét, öt-önt, ...stb.) Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Szóismétlés sorban, súgás alapján. • eml.: Párosító játék, tapintással. • gond.: Kakukktojás keresése sorozatban. <p>Orient.: Viszonyfogalmak saját helyzethez F.mozgás: Formamásolás négyzetrácsba. Tests.: Mix-Max: testséma kirakása. Játék: Gyöngyfüzés soralkotással.</p>
december	2. hét	<p>Olv.: Betűsor olvasása. Írás: Betűformák, kapcsolások - Külalak, kötémód, elhelyezés. *****</p> <p>Verb.: Szóértelmezés képválasztással Perc. (érz., észl.): Hol szólsz kispajtás? Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Sudoku (3x3) képekkel. • eml.: Értelmetlen szavak megtalálása a szósorokban hallás alapján. • gond.: Rakjuk össze! - Szedjük szét! <p>Orient.: Viszonyfogalmak – Melyik madár van a madáretető előtt, mögött, felett...? F.mozgás: Hajtogatás/Origami Tests.: Rajzolás formátáblával (sablonnal), körvonalak kiegészítése részletekkel. Játék: Képes memória.</p>	<p>Sor és oszlop – irányok differenciálása. Mátrix *****</p> <p>Verb.: Nyelvtörők. Perc. (érz., észl.): Megadott formák, jelek, színek keresése. Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Forma kirakása (logikai készlet) • eml.: Több tárgyon (egyidejűleg) végzett megfigyelés • gond.: Hiányos sorozat kiegészítése a felismert analógia segítségével <p>Orient.: Számok, formák elhelyezése négyzethálóba megadott helyre. Mozgás: Utánzó mozdulatok késleltetett mozgásindítással. Tests.: Okoskocka – Mozdulj a képnek megfelelően! Játék: Bingó.</p>

december	3. hét	<p>Olv.: Hangösszevonási gyakorlatok. Írás: Biztos vonalvezetés, lendületesség. *****</p> <p>Verb.: Utánmondás bővülő mondatokkal. Perc. (érz., észl.): Látószögnövelő gyakorlatok Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Vonalak követése kézzel, szemmel, fényvel... • eml.: Ismételtetés - kódolás - (választott jellel) rögzítés. • gond.: A cselekvés mozzanatainak felismerése; - Mondd el te helyesen a történetet! <p>Orient.: Kiránduljunk irányokkal! F.mozgás: Ábrázolás egyre szűkülő határok között Tests.: „Labdasétáltatás” saját test körül. Játék: Rajzolás, nyírás, ragasztás.</p>	<p>Számolási feladatok életszerű helyzetek kialakításával. *****</p> <p>Verb.: Mit gondolsz? - Véleményalkotás. Perc. (érz., észl.): Alak-háttér megkülönböztetése. Kogn.kép.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • figy.: Reagálás ugyanarra az ingerre változtatva, kétféle jellel. • eml.: Apró tárgyak csoportosítása bekötött szemmel. • gond.: Tréfás rajzok, tárgyak. – Mi a furcsa? <p>Orient.: Mi van tőlem jobbra, balra, előttem, mögöttem, felettem...? Mozgás: Legyél pincér! Egyensúlyozás. Tests.: Testséma átrajzolása zsírpapíron. Játék: Dominó vagy memóriajáték saját készítésű kártyákkal.</p>
		 <p style="text-align: center;">Téli szünet / december 4. hete</p>	

A képességfejlesztő gyakorlatok, típusfeladatok tartalommal való feltöltéshez az évszakokon, ünnepeken, jeles napokon kívül néhány érdeklődést keltő téma ajánlása:

<i>szeptember harmadik hétvégéje</i>	<i>TAKARÍTÁSI VILÁGNAP</i>
<i>szeptember 22.</i>	<i>AUTÓMENTES VILÁGNAP</i>
<i>szeptember 23.</i>	<i>NEMZETKÖZI HULLADÉKGYŰJTŐ NAP</i>
<i>szeptember 30.</i>	<i>A NÉPMESE NAPJA</i>
<i>október 1.</i>	<i>ZENEI VILÁGNAP / AZ IDŐSEK VILÁGNAPJA</i>
<i>október 4.</i>	<i>AZ ÁLLATOK VILÁGNAPJA</i>
<i>október 4-től 10-éig.</i>	<i>A VILÁGŰR HETE</i>
<i>október 16.</i>	<i>A KENYÉR VILÁGNAPJA</i>
<i>október 24.</i>	<i>AZ ORIGAMI VILÁGNAPJA</i>
<i>október negyedik hétfeje</i>	<i>AZ ISKOLAI KÖNYVTÁRAK NAPJA</i>
<i>október utolsó munkanapja</i>	<i>TAKARÉKOSSÁGI VILÁGNAP</i>
<i>november 3.</i>	<i>A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA</i>
<i>november 8.</i>	<i>VÁROSOK NAPJA</i>
<i>november 20.</i>	<i>ZENEBARÁTOK NAPJA</i>
<i>november utolsó péntekje</i>	<i>NEMZETKÖZI NE VÁSÁROLJ SEMMIT! NAP</i>